

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ
Београд, Коче Поповића 9/III
Број: 03-2657
Датум: 17.10.2022.

На основу члана 18. Закона о кинематографији, а у складу са Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, Филмски центар Србије је расписао и објавио у дневном листу *Вечерње новости* дана 27. јула 2022. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2022. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину.

Рок за доставу пријава био је 27. август 2022. године. На конкурс је пријављено укупно 6 пројеката.

Конкурсна комисија по јавном конкурс у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину, именована Решењем Министарства културе и информисања број 119-01-194/2022-03 од 04.08.2022. године у саставу: Милица Томовић, председница, Владислава Војновић, Мирослав Могоровић, Стефан Арсенијевић и Дарко Лунгулов чланови, донела је дана 15. октобра 2022. године

**ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА
ПО КОНКУРСУ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У
КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2022. ГОДИНУ
У КАТЕГОРИЈИ СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ ДОМАЋИХ ДУГОМЕТРАЖНИХ
ИГРАНИХ ФИЛМОВА ЗА ДЕЦУ И ОМЛАДИНУ**

На првом састанку Конкурсне комисије, одржаном 31. августа 2022, за председницу је изабрана Милица Томовић и утврђен је метод рада као и динамика одржавања састанака. Договорено је да сваки члан Комисије до следећег састанка прочита комплетну конкурсну документацију пријављених пројеката.

Сви чланови Комисије су на другом састанку, одржаном 09. октобра 2022. године, детаљно анализирали све пријављене пројекте, у складу са Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе. Приликом разматрања пројеката, чланови Комисије су нарочито имали у виду да је текстом конкурса прописано да филм за децу и омладину подразумева филм чија су циљна група првенствено деца и омладина, прилагођен њиховом узрасту, ограничен потребама и темама тог узраста и у први план ставља свет деце, свет њихове међусобне интеракције, као и интеракције са старијима, са јасним уметничким претензијама, али и видљивим педагошким учинком, као и да такав филм подразумева, пре свега: разумљивост, јасноћу излагања, допадљивост, могућност идентификације и спешивање дечије имагинације.

У складу са договореном методологијом рада, сваки члан Комисије је најпре сачинио своју појединачну листу пројеката које предлаже за подршку, руководећи се прописаним критеријумима, након чега су чланови Комисије, на другом састанку (9. октобар 2022. године) формирали прелиминарну листу од четири пројекта, чији су редитељи, сценаристи и продуценти позвани на разговор са Комисијом како би представили своје пројекте и разрешили одређене недоумице.

На трећем састанку, одржаном 16. октобра 2022. године, након разговора са кандидатима, чланови Комисије су поново дебатовали и заједнички прошли кроз пројекте који су се нашли на прелиминарној листи. У односу на прелиминарну листу пројеката, а након финалне дебате и усаглашавања ставова у погледу испуњавања дефинисаних критеријума за избор пројеката, чланови Комисије су, руководећи се расположивим буџетским средствима опредељеним по овом конкурс, донели одлуку да за финансијску подршку предложе следеће пројекте:

1. ГИГА ПРАВИ МОРЕ

Сценарио: Страхиња Савић, Филип Вујошевић
Режија: Страхиња Савић
Продукција: Ground
Предложени износ у РСД: 25.000.000

Гига прави море је снажна и маштовита прича о другарству. Филм је смештен у деведесете, у бившу Југославију. Десетогодишњи дечак Цврчак на своје рођенданско славље позива све другаре и другарице из краја са којима се дружи, осим годину дана млађег Гиге. Гига, коме је отац често припит, а мајка у болници због болести, често лаже и то Цврчка нервира. Гига је несрећан што га Цврчак није позвао на рођендан јер је већ наручио поклон за Цврчка – море. Цврчак му не верује. Међутим, ускоро око стамбених зграда стижу бројне грађевинске машине које копају повећу рупу и пуне је водом, а Гига командује радницима који убацују у воду морске јежеве, морске краставце, саде борове... Следећег дана, пред само славље, непрегледно море, које раније није постојало, простире се у недоглед иза зграда, са правим кејом, посластичарницама, плажама...

Филм је адаптација прве књиге чувене дечје списатељице Јасминке Петровић и тематски има сличности са овогодишњим хит филмом *Лето када сам научила да летим* који је такође настао по њеном роману и сличан му је у деликатном и аутентичном третману ратне тематике из перспективе деце, с тим што је овде приступ истовремено директнији и стилизованији. Овај недвосмислено анти-ратни филм пружа драгоцен увид у дечје поимање света и начин на који кроз машту *филтрирају* застрашујућу реалност око себе.

Сценаристи су надоградили књигу, адаптирајући је у други медиј. Посебно је успела потпуно нова наративна линија са девојчицом Куглом која је у потпуности написана од стране сценариста Страхине Савића и Филипа Вујошевића.

Ово је дебитантски дугометражни пројекат Страхине Савића који се већ доказао вишеструко награђиваним кратким филмовима у којима се такође бавио дечјим светом, преиспитивао флуиде границе реалности и фантазије и филмским изразом убедљиво дочаравао изразито субјективно виђење света.

Верујемо да ће будући филм бити интересантан како деци, тако и одраслима и да настаје важан, духовит, заводљив, разигран и емотиван филм који нам је свима потребан.

2. ДО КРАЈА ДАНА

Сценарио: Јелена Максимовић, Иван Салатић

Продукција: Таурунум Филм

Предложени износ у РСД: 25.000.000

До краја дана је филм о адолесценцији и сазревању младих носилаца поткултуре предграђа, а која у ситуацији економског и културолошког осиромашења постаје доминантна. Филм је намењен широкој публици, а првенствено младима из 3-генерације у посттранзиционом друштву, који, осим у случајевима санкционисања, нису у фокусу нити својих породица, ни друштва у целини. У систему поремећених вредности тинејџери с оне стране реке, а и не само они, идентитет траже где могу: у вршњачкој групи, на улици, на друштвеним мрежама. Сходно томе, тинејџерску несигурност и незадовољство, главни јунаци усмеравају како знају и умеју. Тако млади пар - Лена (16) и Стефан (18) - на почетку љубавне романсе спонтано учествује у великом протесту у Београду и ношен инерцијом агресивне атмосфере озбиљно повређује полицајца. Лена, готичарка (софистицирана) из Земуна и Стефан *gaser taurunum boy* (делинквентан) спајају се и чине једно друго бољим.

Овај пројекат одише аутентичношћу приказа ликова. Из ауторкине експликације то се није десило случајно, већ њеним дугогодишњим радом са младима кроз филмске радионице, где је и упознала девојку која јој је била главна инспирација за причу и лик Лене. Жеља ауторке је да надогради свој сценарио уличним кастингом и кроз универзалне ликове, дође до њиховог правог гласа. У шта смо уверени да ће и постићи, имајући на уму њене пређашње награђиване документарне филмове *„gaser Taurunum boy* и *Домовине*.

Прича о бегу из сирове и опасне урбаности у поетично осликано село и природу, испричана на романтичан, а и забаван начин, уз дискретну, али јасну етичку ноту разграничавања добра и зла, право је освежење за део домаће, а и не само домаће кинематографије намењен младима.

Образложења Комисије за остале пријављене пројекте (по редоследу пријављивања на Конкурс):

МЛЕЧНИ ЗУБИ

Сценарио: Срђан Драгојевић

Режија: Срђан Драгојевић

Продукција: Delirium

Млечни зуби је адаптација шест прича из књиге Лане Басташић *Млијечни зуби*. Шест прича о трауматичном одрастању, у којима доминира таман тон, описује различите судбине младих јунака и јунакиња и околности у којима се дешава прекретница у њиховом детињству. Комисија је одлучила да овом омнибус-филму, не додели средства. Као основни разлог Комисија истиче чињеницу да филм *Млечни зуби*, иако за главне јунаке има децу, због своје бруталности у третману дечјих проблема и

неразрешавања тих проблема на деци прилагођен начин, ипак није филм намењен деци; филм није намењен ни омладини, иако би несумњиво неке привукла суровост садржаја, али то опет није оно што одговара на јасне пропозиције овог конкурса који очекује да филмови које подржава имају и хуманистичко и педагошко дејство. Комисија ово дело види као ауторски филм намењен одраслим гледаоцима који су у потпуности у стању да разлуче фикцију од могућих и препоручених понашања у стварном животу. Та публика ће у причама о ужасима приватно и друштвено спроведеног тоталитаризма, а над децом као најрањивијом психолошко-социјалном групацијом, имати прилике да освести све оно што је погрешно, да се подсети на које све начине је у детињству и сама била рањавана, те како да такве језиве грешке не понови кад се нађе у позицији моћи. Комисија не доводи у питање искуство, таленат и вештину аутора да створи вредно уметничко дело, па стога препоручује да се са овим пројектом првом приликом конкурише на одговарајући конкурс ФЦС-а.

ПИСМО

Сценарио: Стојан Стојчић

Режија: Стојан Стојчић

Продукција: Pelini Production

Писмо је прича о настанку ћирилице, кроз љубавни однос Вука Караџића и Руже Тодорове из најмлађих дана. Биографска прича обухвата три периода Вуковог живота, тинејџерско доба, студентско доба и позно доба, фрагментарна структура је успостављена истрагом коју покреће ћерка Вука Караџића, Мина, одмах после његове смрти. Комисија се сложила да би биографски филм о животу Вука Стефановића Караџића која обухвата мало познате чињенице из његовог живота, биле преко потребне нашој кинематографији, нарочито што велики део приче посвећује пажњу Вуку у тинејџерском добу што је ретка прилика да се данашња омладина, на основу година, поистовети са историјском личношћу и стави се у ципеле неког ко није живео у привилегованом положају који нам сада модерни свет омогућава. Ипак, при читању, чини се да је поставка Минине истраге лажно мотивисана и она сама по себи успоставља незахвалан облик филмске наративе, а то је препричавање, уместо радње. Самим тим у већини случаја чини се да су битне сцене решене у оф-у, преко монтажно описних сцена, остављајући утисак да се на тај начин прелетело преко суштине, тј. драме филма. На самом крају се поставља питање зашто љубав између Вука Караџића и Руже Тодорове није била могућа, а то је главна окосница филма? Међутим у сценаристичкој грађи, је можда највећи проблем – угао причања приче, кроз чију визуру посматрамо: Вука који прича свој животни пут са Ружом Ивану Срезењском или како пише у синопсису, кроз Минину потрагу, да сазна ко су били момци који су спуштали ковчег њеног оца у земљу и самим тим тајну о Ружи Тодоровој? Често би ове две визуре, збуњивале Комисију током читања. Мислимо да је неопходно да се визура прецизно одреди. Такође бисмо волели да скренемо пажњу да овако сценарио постављен, он подсећа на форму документарног филма - тзв *talking heads* (они који за столом причају о судбини Вука Караџића), са инсертима играног дела. Имамо осећај да је аутор заиста на трагу да напише битан, поучан и комуникативни филм за децу и омладину о једном од наших најбитнијих историјских личности, али такође мислимо да је аутор још у процесу развоја сценарија.

ТАЈНА СТАРОГ ХОТЕЛА

Сценарио: Никола Фишековић

Режија: Милош Миловановић

Продукција: Трибал Филм

Тајна старог хотела прати причу девојчице Катарине (13) која са својом Баком (63) одлази у бању специјализовану за дијабетес, од кога и главна јунакиња болује. У бањи упознаје астматичара Павла (14) са којим се упушта у авантуру потраге за митском сликом у хотелу *Старо здање*, које је подигао кнез Михаило.

Петочлана комисија ФЦС-а за доделу средстава са суфинансирање филма за децу и омладину при гласању за пројекат *Тајна старог хотела*, закључила је да пројекат, а конкретно његов сценарио, није у потпуности зрео за реализацију. Комисија препоручује да се на овој врло добро замишљеној и забавној причи која је заиста намењена деци, сценаристички још поради и то првенствено у смислу организације радње, њеног ритма и акционих убрзавања. Најважније би било да се аутори врате стварном и прецизном, сценаристичком, а не само идејном продукционом синопсису. Сценаристички синопсис помогао би ауторима да сагледају редослед радњи и сазнања до којих у сценарију долазе актери, а са њима и будућа публика, а такође расветлио би се и развој свих карактера који носе радњу, као и њихови међусобни односи. Такав синопсис увек одвоји важно од неважног, главну радњу од епизодних зачкољица и украса, покаже распоред маса, па умногоме олакша сређивање токова радње и распореда сцена у сценарију. Комисија препоручује пажњу и при обраћању младим гледаоцима – и најмлађи и најстарији јунаци ове приче могу бити нешто савременије креирани или, пак, ако је то намера аутора акценатовани као намерно другачији: да старији буду анахроно хуморни, а да млади познају историју и

осећају војводу Мишића као свог хероја, иако то није баш опште место у стварном животу данашњих млађих тинејџера. На крају, ауторима препоручујемо да буду опрезни са третманом чудотворности слике која је McGuffin овог филма - или чудотворност/психосоматичност избацити или се њоме подробније позабавити јер је маркантна, а може бити незгодна ако је тек дотакнута и препуштена произвољним тумачењима. Комисија срдечно препоручује ауторима да са унапређеним сценаријем обавезно поново конкуришу на следећем конкурсy ФЦС.

АМИЋИ

Сценарио: Иван Сокач

Режија: Душан Поповић

Продукција: Цвекинг

Комисија за доделу средстава за суфинасирање филмова за децу и омладину, после прегледане конкурсне документације за пројекта *Амићи* закључила је да овај пројекат, осим што је мањкав и непрофесионално припремљен у формалном смислу, сценарио није форматирани као филмски сценарио, уместо визуелних референци поднета је *песма сценаристе посвећена филму...*, а под глумачка екипа стоји: *Аљоша Вучковић и Цаци Михаиловић су на путу, већ су научили текст и радују се снимању у септембру* без потписа глумаца или потврде о учешћу, такође никако не потпада под филм за децу и омладину.

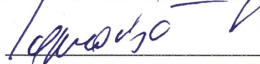
Наиме, у сценарију за филм *Амићи* два средовечна господина пију у кафани и причају о *старим добрим временима* спомињући често трећег, недавно преминулог друга, који је био прави *рокер*. У паузама њихове конверзације песме Бијелог дугмета изводе млади музичари.

Док се сећају тих времена њих двојица не пропуштају прилику да увредe данашње младе који су *шупачка генерација* која не зна како треба живети. Овај неформатирани сценарио је, у ствари, збир анегдотских, веома незанимљивих сећања односно *кафанских прича* двојице средовечних мушкараца, ничим повезано у иоле кохерентну причу.

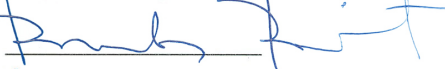
Због свих наведених разлога Комисија је једногласно одлучила да се пројекат *Амићи* одбије на конкурсy за суфинасирање филмова за децу и омладину.

Комисија Филмског центра Србије:

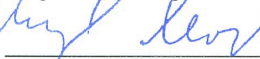
Милица Томовић, председница Комисије

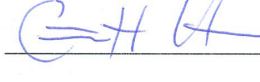
Владислава Војновић

Мирослав Могоровић

Стефан Арсенијевић

Дарко Лунгулов

